

A white seagull is shown in flight, its wings spread wide, against a bright blue sky filled with fluffy white clouds. The bird is positioned on the left side of the frame, facing right with its head tilted upwards and its beak open. The text 'Årsrapport 2022' is located in the upper right corner.

Årsrapport 2022

Regel|rådet

Regel|rådet
Årsrapport 2022

Innehållsförteckning

Förord	3
Sammanfattning	4
Inledning	6
Regelrådet	7
1. Granskningen i praktiken	8
2. Internationellt samarbete	12
3. Granskningen i siffror	14
Yttranden	14
Resultat per aspekt	15
Fördelning av yttranden	17
Resultat per aspekt – fördelat på respektive avsändare och typ av remiss	21
Kanslisvar	25
Granskning av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå	26
4. Reflektioner över verksamhetsåret 2022	28
Uppföljning av tidigare års lämnade reflektioner	29
Tabellbilaga	30

Förord

Det har blivit dags att summera ännu ett verksamhetsår. I denna årsrapport presenteras omfattande statistik över kvaliteten på regelgivares konsekvensutredningar och information om Regelrådets verksamhet i övrigt. Regelrådet har också fortsatt den kvalitativa uppföljningen av tidigare års lämnade rekommendationer, i syfte att se förändringar över tid.

Årets resultat visar på en förbättring av konsekvensutredningarnas kvalitet, vilket visserligen är glädjande, men det finns stora kvalitetsskillnader mellan regelgivare. Målsättningen bör vara att samtliga konsekvensutredningar ska uppfylla kraven. Regelrådet kan dessvärre konstatera att det är en bit kvar tills så är fallet. Som exempel kan nämnas att endast hälften av konsekvensutredningarna som hör till ett kommittébetänkande, och färre än hälften av de som hör till en myndighetsrapport, uppfyller kraven. Regelrådet kan också konstatera att det är återkommande samma aspekter – påverkan på kostnader, konkurrens och om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning, som beskrivs bristfälligt. Berörda företag, särskilt utifrån storlek men också antal, är likaså svårt att beskriva för många regelgivare. Det saknas därmed kunskap om dem som påverkas av reglerna. Att regler beslutas och träder i kraft med sådana förutsättningar är därför en fortsatt stor utmaning.

Regelrådet har därför en viktig roll i systemet – den systematiska granskningen av författningsförslag med effekter av betydelse för företag behöver fortgå. Det krävs resurser för att granska samtliga förslag som bedöms få sådana effekter, liksom att utföra övriga uppgifter som Regelrådet har enligt instruktion. Regelrådet ser därför positivt på den förstärkning av anslaget som aviserades i regeringens budgetproposition för 2023.

Frågor som rör konsekvensutredning och att höja dess kvalitet, började diskuteras mer under 2021 och det har också fortgått under 2022. Det finns nu, utöver mikroföretagsutredningens betänkande och de nya förenklingsmålen som kom år 2021, även en promemoria om bättre konsekvensutredningar och skrivningar i budgetpropositionen om att förstärka Regelrådet liksom att minska regelbördan och administrationen för företag. Regelrådet ser positivt på det nämnda, men innan konkreta förslag har genomförts kvarstår samma läge och utmaningar som vi ser idag.

Jag vill rikta ett varmt tack till Claes Norberg, som i december lämnade sin post som vice ordförande i Regelrådet, efter många års arbete för Regelrådet. Jag vill också säga varmt välkomna till Helena Fond och Lars Silver som ordinarie ledamöter, och Hans Lindblad som ersättare.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Sammanfattning

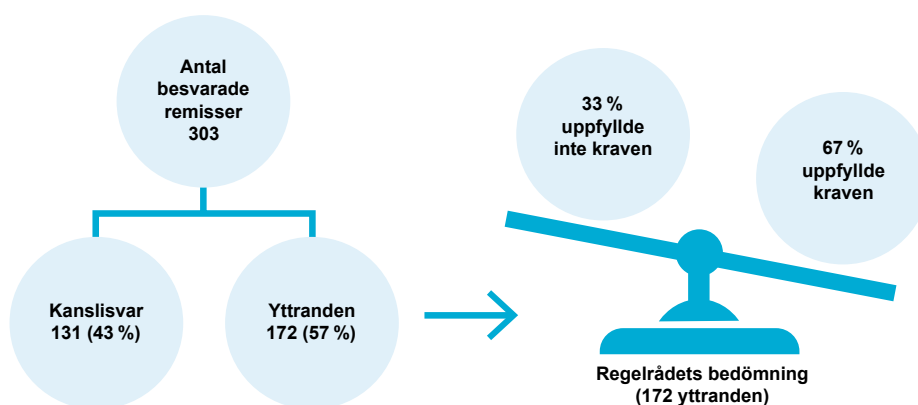
Regelrådet

Vilka? Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan. Regelrådet består av fem ledamöter som utses av regeringen.

Vad? Regelrådets uppdrag är att granska kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag. Bedömningen sker utifrån de krav som ställs i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Hur? När ett förslag bedöms få effekter av betydelse för företag avger Regelrådet ett yttrande över konsekvensutredningens kvalitet. Regelrådet kan även avstå från att yttra sig och istället lämna kanslisvar, exempelvis om förslaget inte bedöms medföra effekter av betydelse för företag.

Besvarade remisser

Fördelning av yttranden 2022

Regeringskansliet

52 remisser

- 👍 63 % uppfyllde kraven
- 👎 37 % uppfyllde inte kraven

Kommittébetänkanden (SOU)

22 remisser

- 👍 50 % uppfyllde kraven
- 👎 50 % uppfyllde inte kraven

Myndighetsrapporter

10 remisser

- 👍 40 % uppfyllde kraven
- 👎 60 % uppfyllde inte kraven

Myndighetsföreskrifter

88 remisser

- 👍 77 % uppfyllde kraven
- 👎 23 % uppfyllde inte kraven

Regel|rådet
Årsrapport 2022

Inledning

Regelrådets uppdrag

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan som har till uppgift att granska konsekvensutredningar till nya och ändrade regler som får effekter av betydelse för företag. Om regelgivare bedömer att ett författningsförslag kan få sådana effekter ska förslaget med tillhörande konsekvensutredning remitteras till Regelrådet. Regelrådet granskar de remitterade konsekvensutredningarna och bedömer om de uppfyller kraven som ställs i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, i det följande förkortad KUF. Regelrådet granskar även konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå, efter begäran av ansvarigt svenskt departement eller myndighet. Regelrådets uppdrag och sammansättning framgår av 17–19 §§ förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket.

Regelrådets sammansättning och organisation

Regelrådet inrättades år 2008 som ett led i regeringens arbete med regelförenkling för företag. Under perioden 2009–2014 var Regelrådet organiserat som en kommitté. År 2015 blev Regelrådets verksamhet permanent och organiseras sedan dess som ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverkets verksamhet.

Regelrådet består av en ordförande, en vice ordförande och tre ordinarie ledamöter. Sedan den 15 december 2022 är Anna-Lena Bohm ordförande i Regelrådet. Lennart Renbjer är vice ordförande och Helena Fond, Hans Peter Larsson och Lars Silver är ordinarie ledamöter. Ersättare är Hanna Björknäs, Hans Lindblad och Marie-Louise Strömgren.

Ordförandeposten var under större delen av år 2022 vakant. Claes Norberg var vice ordförande i Regelrådet fram till den 15 december 2022 och tjänstgjorde som ordförande för Regelrådet under år 2022.

Regelrådet bistås av Tillväxtverkets medarbetare på enheten Bättre regler för att utföra uppgifterna, såsom att bereda ärenden till Regelrådets sammanträden. Arbetet samordnas av en verksamhetsledare på Tillväxtverket med särskilda befogenheter efter delegering från Regelrådet.

Innehåll i rapporten

Detta är Regelrådets fjortonde årsrapport som summerar statistiken över remitterade ärenden till Regelrådet samt i övrigt Regelrådets verksamhet för år 2022.

Regelrådet

Anna-Lena Bohm
ordförande sedan december 2022

Claes Norberg
vice ordförande fram till december 2022

Lennart Renbjer
vice ordförande sedan december 2022

Helena Fond
ledamot

Hans Peter Larsson
ledamot

Lars Silver
ledamot

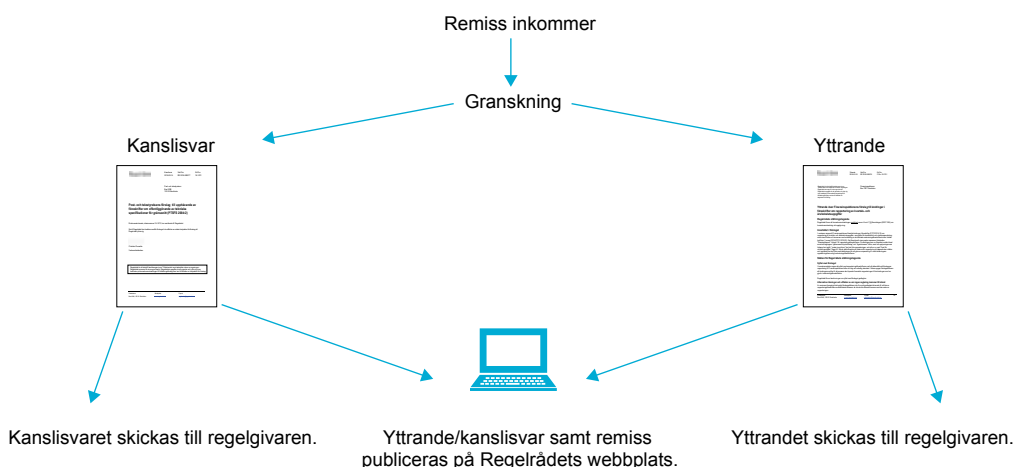

Christian Pousette
verksamhetsledare

Granskningen i praktiken

Departement och myndigheter ska remittera de förslag till nya och ändrade regler som kan få effekter av betydelse för företag till Regelrådet. För myndigheter regleras detta i förordning (2011:118) om myndigheters inhämtande av yttrande från Regelrådet och för departementen i Riktlinjer för Regeringskansliets överlämnande av underlag till Regelrådet.

När en remiss inkommer till Regelrådet är den första bedömningen om remissen ska besvaras med ett yttrande eller kanslisvar. Ett kanslisvar innebär att Regelrådet inte yttrar sig över det remitterade förslaget. I kanslisvaret anges skälet till detta. Se närmare vid avsnitt *Kanslisvar*. Avgörande för bedömningen är om förslaget kan medföra effekter av sådan betydelse för företag att Regelrådet bör yttra sig. Effekter av betydelse för företag innefattar såväl ekonomiska som andra effekter. Om förslaget bedöms medföra effekter av betydelse för företag, eller om förslagets effekter inte går att bedöma, besvarar Regelrådet remissen med ett yttrande.

Yttrande

Regelrådet har sedan ett antal år tillbaka arbetat med att upprätta yttranden med så tydliga bedömningar som möjligt, eftersom yttranden är Regelrådets främsta kanal för att nå ut till regelgivare. De delar i konsekvensutredningen som har förbättringspotential behöver därför framgå på ett tydligt sätt. Syftet med detta är att förbättra framtida konsekvensutredningars kvalitet, vilket förhoppningsvis får till följd att effekterna av de regler som träder i kraft är mer välutredda och kända än vad de hade varit med en konsekvensutredning av sämre kvalitet.

I Regelrådets yttrande framgår först ställningstagandet avseende konsekvensutredningen i dess helhet – huruvida Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller eller inte uppfyller kraven enligt 6 och 7 §§ KUF. Detta syftar till att läsaren direkt ska se hur Regelrådet har bedömt konsekvensutredningen. Därefter beskrivs innehållet i remissen följt av avsnitten i 6 och 7 §§ uppdelat på de olika aspekterna.

Vid varje sådan rubrik görs en eller flera delbedömningar av ett visst avsnitt i konsekvensutredningen. Vid delbedömningen anges om punkten kan anses godtagbar eller bristfällig.

Efter samtliga rubriker kommer Regelrådets sammantagna bedömning. Vid denna rubrik vägs utgången av samtliga punkter i förslagsställarens konsekvensutredning samman till en slutlig bedömning. Den slutliga bedömningen är att konsekvensutredningen uppfyller eller inte uppfyller kraven enligt 6 och 7 §§ KUF.

Nedan redovisas de aspekter som Regelrådet granskar konsekvensutredningarna utifrån.

Aspekter i konsekvensutredningen som Regelrådet granskar

Regelrådet bedömer en konsekvensutredning utifrån hur väl förslagsställaren har redovisat följande aspekter:

1. Syftet med förslaget
2. Alternativa lösningar
3. Effekter om ingen reglering kommer till stånd
4. Förslagets överensstämmelse med EU-rätten
5. Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande
6. Behov av speciella informationsinsatser
- 7-9. Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch
10. Administrativa kostnader till följd av förslaget
11. Andra kostnader till följd av förslaget
12. Påverkan på företagets verksamhet
13. Påverkan på konkurrensförhållandena
14. Påverkan på företagen i andra avseenden
15. Behov av särskild hänsyn till små företag

Kanslisvar

Det finns ett flertal orsaker till att en remiss besvaras med kanslisvar från Regelrådet.

Anledningar till kanslisvar

Begränsade effekter för företag: Förslaget bedöms inte medföra effekter av sådan betydelse för företag att Regelrådet bör yttra sig. Detta är den vanligaste orsaken till kanslisvar.

Resursskäl: Det kan vara så att det inkommer många ärenden i förhållande till tillgängliga personalresurser. Regelrådet behöver då prioritera att yttra sig över de remisserna med allra störst betydelse för företag.

Tidsskäl: Enligt förordning (2011:118) om myndigheters inhämtande av yttrande från Regelrådet och Riktlinjer för Regeringskansliets överlämnande av underlag till Regelrådet ska Regelrådet lämnas en svarstid på minst två veckor för att besvara en remiss. Lämnar förslagsställaren kortare tid efterfrågar Regelrådet en förlängd svarstid. Om detta inte är möjligt för förslagsställaren besvaras remissen med kanslisvar.¹

Övriga orsaker till kanslisvar: Det kan exempelvis vara att någon författningstext inte har remitterats till Regelrådet. Denna kategori inbegriper också remisser som omfattas av 7 § avgiftsförordningen (1992:191) vilket medför att KUF inte är tillämplig, liksom remisser där beslut om föreskrifter har fattats före remitteringen till Regelrådet.

¹ Vissa undantag finns från detta.

Granskning av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå

Regelrådet har i uppdrag att på begäran från regelgivare yttra sig över konsekvensutredningar avseende förslag till regler upprättade på EU-nivå, som bedöms få stor påverkan på företag i Sverige. Regelrådets uppdrag i dessa ärenden skiljer sig från uppdraget när det gäller granskning av konsekvensutredningar upprättade av en svensk förslagsställare. I yttranden över EU-konsekvensutredningar ges inga omdömen om konsekvensutredningen uppfyller kraven eller inte. Istället förs resonemang kring de delar som finns med i EU-konsekvensutredningen samt om en kompletterande konsekvensutredning behöver upprättas för att belysa förslaget effekter för företag i Sverige och vilka aspekter som särskilt behöver utredas i denna.

Kommunikation

Regelrådet har en webbplats² där det finns information om Regelrådets yttranden och kanslisvar samt om verksamheten i övrigt. Det finns också en statistiksida där man kan jämföra resultaten mellan olika regelgivare. Antalet besökare på Regelrådets webbplats uppgick till över 12 000 år 2022.

Regelrådets nyhetsbrev Regelrätt kommer ut sex gånger per år och har cirka 800 prenumeranter. Prenumeranterna kan vara personer som arbetar inom myndighet eller departement, organisationer eller andra som är intresserade av Regelrådets verksamhet. Under 2022 gjordes utformningen av Regelrätt om så att det nu, utöver information om Regelrådets yttranden och intervju med en person som är aktuell inom konsekvensutredningsområdet, även finns artiklar och en internationell utblick. Formatet ändrades också till ett mailutskick.

² www.regelradet.se

2

Internationellt samarbete

Regelrådet är medlem i RegWatchEurope (RWE), ett informellt nätverk bestående av oberoende granskningsorgan. Det övergripande målet för nätverket är att främja regelförbättring på nationell och internationell nivå genom erfarenhetsutbyte och påverkansarbete. Fokus ligger på konsekvensutredning och utvärdering av regler och omfattar både stöd och granskning.

Arbetet under 2022 bedrevs under tjeckiskt ordförandeskap. Det präglades av erfarenheter och utvärdering av krislagstiftning och beteendevetenskapliga, institutionella och strategiska frågor. Bland annat genomförde RWE en översiktlig studie av covidrelaterad lagstiftning i de olika RWE-länderna. Studien omfattade jämförelser av konkreta beslut, såsom olika typer av förbud, krav och begränsningar och möjligheter till ekonomiskt stöd, men även jämförelser kring samrådsförfaranden, konsekvensutredning, granskning och utvärdering i samband med vidtagna åtgärder. Det kan konstateras att det finns stora likheter, men även stora skillnader, i de olika länderna. Flertalet länder hade till exempel inledningsvis ett relativt generöst förhållningssätt vad avser ekonomisk ersättning till företag, för att i senare skede strama åt regelverket, då det stod klart att missbruk var en stor risk. Flertalet länder introducerade regler med solnedgångsklausuler, varav de flesta förlängdes och förändrades vid ett flertal tillfällen, inte sällan med mycket kort varsel, vilket berörda aktörer upplevde som bekymmersamt. Flera länder använde sig av olika snabbspår, som bland annat innebar tillfälliga undantag från krav på konsekvensutredningar och sedvanliga samrådsprocesser och det infördes i vissa fall krav på utvärdering i efterhand. RWE-studien användes bland annat som diskussionsunderlag till en workshop inom ramen för EU-ordförandeskapets konferens om bättre lagstiftning (Directors and Experts of Better Regulation, DEBR) den 8-9 september, där RWE deltog.

Brist på tillit, dålig kommunikation, otillräcklig analytisk kapacitet och rädsla för att göra fel är några faktorer som skapar institutionellt motstånd mot förändring, även i de fall det faktiskt finns en generell samsyn om behovet av förändring. Bland slutsatserna från de två RWE-workshoparna om institutionellt motstånd kan nämnas att det är av central vikt att åstadkomma en kultur av ömsesidigt interdepartementalt förtroende och att internationella jämförelser och påtryckningar i kombination med genuina politiska åtaganden kan spela en viktig roll. Det är även viktigt att kraftigt belysa att besparingar i form av begränsade resurser till konsekvensutredningar sker på bekostnad av ökade kostnader och andra utmaningar i senare led. Detta är något Regelrådet ställer sig bakom.

Under 2022 gjordes vidare en omfattande översyn och vidareutveckling av RWE:s webbplats och en logotyp antogs.

Med anledning av svenskt ordförandeskap i RegWatchEurope 2023 lades en hel del tid på förberedelser inför detta.

RWE-workshops lockar ofta deltagande från andra organisationer än RWE-medlemmarna. Även andra länders granskningfunktioner, representanter från EU-kommissionen, EU-kommissionens nämnd för lagstiftningskontroll (Regulatory Scrutiny Board) och OECD:s regelkommitté (Regulatory Policy Committee) deltar regelbundet i RWE:s aktiviteter och RWE har löpande kontakter med representanter från dessa organ. RWE har även ambitionen att få till stånd mer regelbundna kontakter med Europaparlamentet och EU:s ministerråd, inte minst med utgångspunkt från åtaganden i det interinstitutionella avtalet om Bättre lagstiftning från 2016, vilket RWE anser att dessa två senare EU-organ inte uppfyller.

Kontakterna och erfarenhetsutbytet med motsvarigheter i andra länder och internationella institutioner bidrar till värdefulla insikter för Regelrådet om vilka utmaningar och möjliga lösningar som finns kring utredning, redovisning och granskning av konsekvenser till följd av regler. Mot bakgrund av ökande komplexitet i lagstiftningen, dess gränsöverskridande karaktär och globala möjligheter och utmaningar för såväl företag som lagstiftande myndigheter blir det internationella samarbetet allt viktigare.

REGWATCHEUROPES MEDLEMMAR

Regelrådet

Swedish Better Regulation Council

The Swedish Better Regulation Council, SBRC

ATR

Adviescollege Toetsing Regeldruk

The Dutch Advisory Board on Regulatory Burden, ATR

Nationaler
Normenkontrollrat

The German Regulatory Control Council, NKR

Regulatory Policy
Committee

The Regulatory Policy Committee, RPC

Regelrådet

The Norwegian Better Regulation Council, NBRC

Regulatory
Impact
Assessment
Board
Government Legislative
Council of the Czech Republic

The Czech Regulatory Impact Assessment Board, RIAB

LAINSÄÄDÄNNÖN
ARVIOINTINEUVOSTO

The Finnish Council of Regulatory Impact Assessment, FCRIA

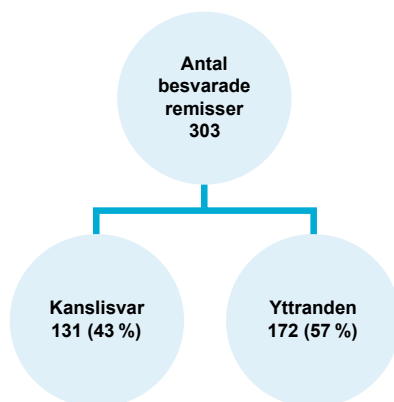
THE DANISH BUSINESS
REGULATION FORUM

The Danish Business Regulations Forum, DBRF

3

Granskningen i siffror

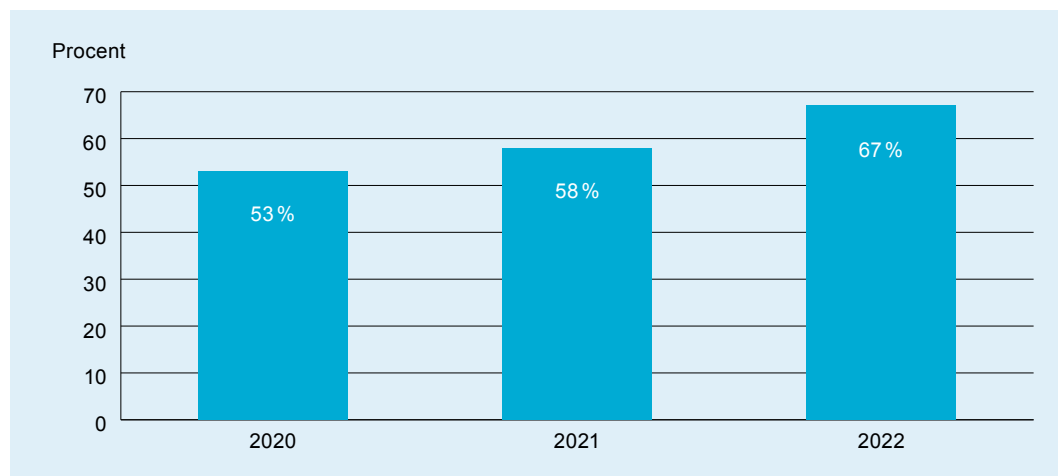
År 2022 har Regelrådet behandlat 303 remisser. 172 av dessa ledde till yttranden (motsvarande en andel på 57 procent) och 131 ledde till kanslisvar (motsvarande en andel på 43 procent).

Figur 1: Besvarade remisser 2022.

Yttranden

Av de 172 ärenden som Regelrådet har yttrat sig över har 116 innehållit en konsekvensutredning som sammantaget har bedömts uppfylla kraven i 6 och 7 §§ KUF, vilket motsvarar en andel på 67 procent. Resultatet är en förbättring i jämförelse med år 2021 då 58 procent av konsekvensutredningarna ansågs uppfylla kraven.

Figur 2: Regelrådets bedömningar av konsekvensutredningar 2020, 2021 och 2022, andel som uppfyllde kraven.

Resultat per aspekt

Aspekt	Antal Godtagbar	Antal Bristfällig	Andel godtagbara (%)
Syfte	170	2	99 %
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	166	6	97 %
Överensstämmelse med EU-rätten	162	10	94 %
Påverkan i andra avseenden	160	12	93 %
Berörda företag utifrån bransch	158	14	92 %
Alternativa lösningar	156	16	91 %
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	155	17	90 %
Speciella informationsinsatser	139	33	81 %
Förändringar i företagets verksamhet	135	37	78 %
Antal berörda företag	131	41	76 %
Andra kostnader	124	48	72 %
Administrativa kostnader	118	54	69 %
Särskild hänsyn till små företag	118	54	69 %
Konkurrenspåverkan	105	67	61 %
Storleken på berörda företag	98	74	57 %

Figur 3: Regelrådets bedömning per aspekt 2022, rangordnade efter störst andel godtagbara).

De punkter i 6 och 7 §§ KUF som har högst andel godtagbara beskrivningar är:

- Förslagsställarens beskrivning av syftet och vad man vill uppnå med regleringen (99 %),
- Effekter av om någon reglering inte kommer till stånd (97 %),
- Överensstämmelse med EU-rätten (94 %),
- Påverkan i andra avseenden (93 %),
- Berörda företag utifrån bransch (92 %),
- Alternativa lösningar (91 %),
- Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande (90 %) samt
- Speciella informationsinsatser (81 %).

De punkter i 6 och 7 §§ KUF som har lägst andel godtagbara beskrivningar är:

- Storleken på berörda företag (57 %),
- Konkurrenspåverkan (61 %),
- Särskild hänsyn till små företag (69 %),
- Administrativa kostnader (69 %),
- Andra kostnader (72 %)
- Antal berörda företag (76 %), samt
- Förändringar i företagets verksamhet (78 %).

Regelrådet gör en proportionalitetsbedömning av såväl varje enskild delaspekt som i den sammantagna bedömningen. Vad som är tillräckligt för att nå en godtagbar bedömning kan därför skilja sig åt mellan olika ärenden, med anledning av ärendenas karaktär. Att det finns beskrivningar av aspekter som har stor betydelse för företagen kan därför ha bäring på hela ärendet och om den sammantagna bedömningen blir godtagbar eller bristfällig.

Fördelning av yttranden – avsändare

Regelrådet får remisser från myndigheter och de olika departementen inom Regeringskansliet. Resultaten redovisas enligt följande:

1. Promemorior och andra internt framtagna remisser, remitterade av Regeringskansliet.
2. Kommittébetänkanden (SOU) framtagna av kommittéer och remitterade av Regeringskansliet.
3. Myndighetsrapporter framtagna av myndigheter. Dessa kan remitteras av Regeringskansliet eller av myndigheter. Myndighetsrapporter innehåller förslag till nya eller ändrade författningar som har utarbetats av myndigheter och som är avsedda att beslutas av riksdag eller regering. Oftast är det ett resultat av ett regeringsuppdrag, men de kan också vara upprättade på eget initiativ av myndigheten, genom en så kallad hemställan till ansvarigt departement.
4. Remisser framtagna och remitterade av myndigheter, innehållande förslag till myndigheternas egna föreskrifter.

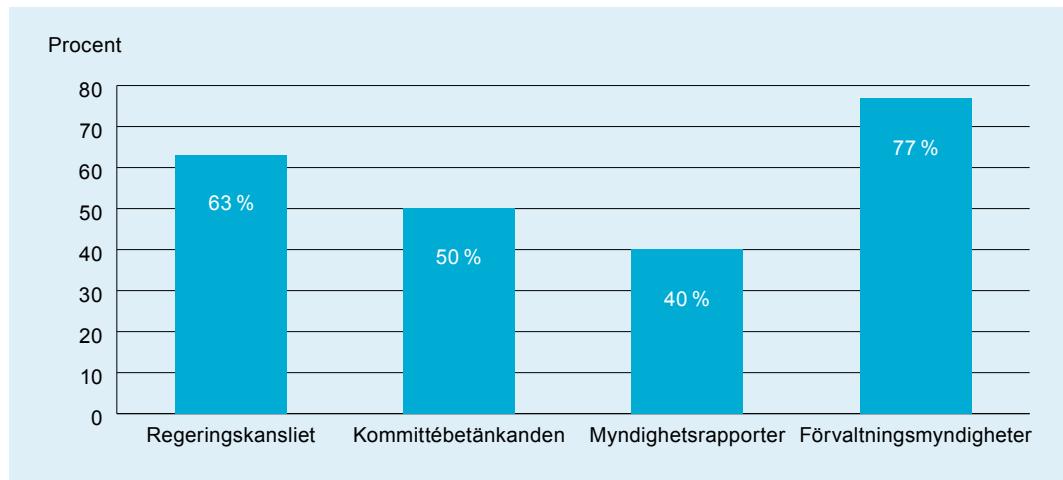
De 172 remisser som ledde till yttranden 2022 var fördelade enligt följande:

- 52 remisser framtagna internt inom Regeringskansliet
- 22 kommittébetänkanden (SOU)
- 10 myndighetsrapporter
- 88 myndighetsföreskrifter

Fördelning av yttranden

Remitterande instans och typ av remiss	Totalt	Andel av samtliga inkomna remisser (%)	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Andel uppfyller kraven (%)
Regeringskansliet	52	30 %	33	19	63 %
Kommittébetänkanden	22	13 %	11	11	50 %
Myndighetsrapporter	10	6 %	4	6	40 %
Myndighetsföreskrifter	88	51 %	68	20	77 %

Figur 4: Fördelning av yttranden och andel som uppfyllde kraven, 2022.

Regeringskansliet

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 52 remisser framtagna internt på Regeringskansliet. 33 av dessa, motsvarande 63 procent, ansågs uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med år 2021 då 36 av 72 (50 procent) respektive år 2020 då 25 av 55 (45 procent) bedömdes uppfylla kraven.

REGERINGSKANSLIET			
Departement	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt
Arbetsmarknadsdepartementet	0	1	1
Finansdepartementet	24	8	32
Infrastrukturdepartementet	4	0	4
Justitiedepartementet	1	0	1
Kulturdepartementet	1	2	3
Miljödepartementet	2	5	7
Näringsdepartementet	1	1	2
Socialdepartementet	0	1	1
Utrikesdepartementet	0	1	1
Totalt	33	19	52

Figur 5: Regelrådets yttranden över Regeringskansliets internt framtagna remisser, 2022.

Kommittébetänkanden (SOU)

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 22 kommittébetänkanden. 11 av dessa, motsvarande 50 procent, ansågs uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med år 2021 då 21 av 38 (55 procent) respektive år 2020 då 10 av 24 (42 procent) bedömdes uppfylla kraven.

KOMMITTÉBETÄNKANDEN			
Departement	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt
Arbetsmarknadsdepartementet	2	0	2
Finansdepartementet	1	1	2
Infrastrukturdepartementet	0	1	1
Justitiedepartementet	4	0	4
Miljödepartementet	0	2	2
Näringsdepartementet	2	2	4
Socialdepartementet	2	4	6
Utbildningsdepartementet	0	1	1
Totalt	11	11	22

Figur 6: Regelrådets yttranden över kommittébetänkanden per remitterande departement, 2022.

Myndighetsrapporter

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 10 myndighetsrapporter. 4 av dessa, motsvarande 40 procent, ansågs uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med år 2021 då 3 av 12 (25 procent) respektive år 2020 då 4 av 7 (57 procent) bedömdes uppfylla kraven.

MYNDIGHETSRAPPORTER	Antal		Antal
Remitterande departement och ansvarig förvaltningsmyndighet	Uppfyller kraven	Uppfyller inte kraven	Totalt
Finansdepartementet / Boverket	1	0	1
Infrastrukturdepartementet / Energimarknadsinspektionen	1	0	1
Infrastrukturdepartementet / Affärsverket svenska kraftnät	0	1	1
Infrastrukturdepartementet / Trafikverket	0	1	1
Miljödepartementet / Kemikalieinspektionen	1	0	1
Miljödepartementet / Naturvårdsverket	1	2	3
Socialdepartementet / Socialstyrelsen	0	1	1
Socialdepartementet / Läkemedelsverket	0	1	1
Totalt	4	6	10

Figur 7: Regelrådets yttranden över myndighetsrapporter per remitterande departement och ansvarig myndighet, 2022.

Myndighetsföreskrifter

Regelrådet yttrade sig över konsekvensutredningarna i 88 remisser från myndigheter. 68 av dessa, motsvarande 77 procent, ansågs uppfylla kraven i KUF. Detta kan jämföras med år 2021 då 56 av 78 (72 procent) respektive år 2020 då 39 av 61 (64 procent) bedömdes uppfylla kraven.

MYNDIGHETER			
Myndighet	Antal Uppfyller kraven	Antal Uppfyller inte kraven	Antal Totalt
Arbetsmiljöverket	0	1	1
Bolagsverket	1	0	1
Boverket	0	1	1
Elsäkerhetsverket	1	0	1
Energimarknadsinspektionen	10	1	11
Energimyndigheten	1	0	1
Finansinspektionen	1	1	2
Folkhälsomyndigheten	1	0	1
Havs- och vattenmyndigheten	7	3	10
Jordbruksverket	8	0	8
Kemikalieinspektionen	0	2	2
Livsmedelsverket	1	1	2
Läkemedelsverket	1	1	2
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1	1	2
Myndigheten för tillgängliga medier	1	0	1
Naturvårdsverket	1	3	4
Post- och telestyrelsen	6	0	6
Riksgälden	2	0	2
Sjöfartsverket	1	0	1
Skatteverket	4	0	4
Socialstyrelsen	3	0	3
Spelinspektionen	0	1	1
Statistiska centralbyrån	6	1	7
Strålsäkerhetsmyndigheten	0	1	1
Sveriges geologiska undersökning	0	1	1
SWEDAC	2	1	3
Trafikverket	4	0	4
Transportstyrelsen	5	0	5
Totalt	68	20	88

Figur 8: Regelrådets yttranden över myndighetsföreskrifter, 2022.

Resultat per aspekt – fördelat på respektive avsändare och typ av remiss

Resultat per aspekt – Regeringskansliet internt

Vid en genomgång av Regelrådets bedömningar per aspekt bland konsekvensutredningarna hänförliga till Regeringskansliets internt framtagna remisser framkommer exempelvis följande:

- Som Regelrådet har konstaterat även tidigare år beskrivs aspekterna i 6 § KUF relativt väl av Regeringskansliet. De godtagbara andelarna är mellan 71 procent (behovet av speciella informationsinsatser) och 98 procent (beskrivning av bakgrund och syfte med förslaget).
- Beskrivningarna av aspekterna hänförliga till 7 § KUF har även fortsatt en lägre andel godtagbara delbedömningar. Beskrivningen av berörda företag utifrån storlek har lägst andel godtagbara delbeskrivningar med en andel på 48 procent, medan beskrivningen av berörda företag utifrån bransch har högst andel godtagbara beskrivningar med en andel på 90 procent.
- Vid en jämförelse med 2021 års resultat kan det noteras att de främsta förbättringarna gäller beskrivningen av berörda företag utifrån antal (+18 procentenheter), förslagens påverkan på företagens administrativa kostnader och påverkan i andra avseenden (båda +17 procentenheter). Det finns endast en försämring gällande beskrivningen av enskilda aspekter och det gäller beskrivningen av förslagens påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag (-5 procentenheter).

REGERINGSKANSLIET (framtagna internt)			
Resultat per aspekt och regelgivare	Antal Godtagbar	Antal Bristfällig	Andel godtagbara (%)
Syfte	51	1	98 %
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	49	3	94 %
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	48	4	92 %
Berörda företag utifrån bransch	47	5	90 %
Överensstämmelse med EU-rätten	47	5	90 %
Påverkan i andra avseenden	46	6	88 %
Alternativa lösningar	45	7	87 %
Förändringar i företagets verksamhet	41	11	79 %
Antal berörda företag	37	15	71 %
Andra kostnader	37	15	71 %
Speciella informationsinsatser	37	15	71 %
Administrativa kostnader	33	19	63 %
Särskild hänsyn till små företag	27	25	52 %
Konkurrenspåverkan	25	27	48 %
Storleken på berörda företag	25	27	48 %

Figur 9: Regelrådets bedömning per aspekt, Regeringskansliets internt framtagna remisser, 2022.

Resultat per aspekt – kommittébetänkanden

Vid en genomgång av Regelrådets bedömningar per aspekt bland konsekvensutredningarna hänförliga till kommittébetänkanden framkommer exempelvis följande:

- Som Regelrådet har konstaterat tidigare beskrivs aspekterna i 6 § KUF på ett relativt bra sätt även för kommittébetänkanden. De godtagbara andelarna är mellan 73 procent (behov av speciella informationsinsatser) och 100 procent (beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget och effekter av om någon reglering inte kommer till stånd).
- Gällande aspekterna i 7 § KUF finns den lägsta andelen godtagbara beskrivningar, liksom förra året, för beskrivningen av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader med en andel på 45 procent. Den högsta andelen godtagbara delbeskrivningar finns i beskrivningen av förslagets påverkan i andra avseenden med en andel på 95 procent.
- Vid en jämförelse med 2021 års resultat kan det noteras att de största förbättringarna gäller beskrivningar av förslagets påverkan i andra avseenden (+27 procentenheter), behovet av speciella informationsinsatser (+18 procentenheter) samt konkurrenspåverkan (+17 procentenheter). De försämringar som finns är endast på ett par procentenheter, beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten (-4 procentenheter) och påverkan på de administrativa kostnaderna (-2 procentenheter).

KOMMITTÉBETÄNKANDEN (SOU)	Antal	Antal	Andel
Resultat per aspekt och regelgivare	Godtagbar	Bristfällig	godtagbara (%)
Syfte	22	0	100 %
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	22	0	100 %
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	21	1	95 %
Påverkan i andra avseenden	21	1	95 %
Berörda företag utifrån bransch	20	2	91 %
Överensstämmelse med EU-rätten	20	2	91 %
Alternativa lösningar	20	2	91 %
Speciella informationsinsatser	16	6	73 %
Antal berörda företag	15	7	68 %
Förändringar i företagets verksamhet	15	7	68 %
Särskild hänsyn till små företag	14	8	64 %
Konkurrenspåverkan	14	8	64 %
Andra kostnader	13	9	59 %
Storleken på berörda företag	11	11	50 %
Administrativa kostnader	10	12	45 %

Figur 10: Regelrådets bedömning per aspekt, kommittébetänkanden, 2022.

Resultat per aspekt – myndighetsrapporter

Vid en genomgång av Regelrådets bedömningar per aspekt bland konsekvensutredningarna hänförliga till myndighetsrapporter framkommer exempelvis följande:

- Även för denna grupp regelgivare beskrivs aspekterna i 6 § KUF bättre än företagsaspekterna i 7 § KUF. De godtagbara andelarna varierar mellan 60 procent (behovet av speciella informationsinsatser) och 100 procent (beskrivning av bakgrund och syfte med förslaget).
- Avseende beskrivningar av företagsaspekter i 7 § KUF varierar de godtagbara andelarna mellan 30 procent (berörda företag utifrån storlek och konkurrenspåverkan) och 90 procent (berörda företag utifrån bransch).
- Vid en jämförelse med 2021 års resultat kan det noteras att det finns förbättringar gällande beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning (+45 procentenheter), om företagen behöver vidta förändringar i sin verksamhet till följd av förslaget (+20 procentenheter), liksom förslagets påverkan på företagens andra kostnader (+18 procentenheter). De främsta försämringarna gäller beskrivningen av förslagets konkurrenspåverkan (-37 procentenheter), effekter av om någon reglering inte kommer till stånd (-10 procentenheter) och berörda företag utifrån antal (-8 procentenheter).

MYNDIGHETSRAPPORTER			
Resultat per aspekt och regelgivare	Antal Godtagbar	Antal Bristfällig	Andel godtagbara (%)
Syfte	10	0	100 %
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	9	1	90 %
Överensstämmelse med EU-rätten	9	1	90 %
Berörda företag utifrån bransch	9	1	90 %
Alternativa lösningar	8	2	80 %
Påverkan i andra avseenden	7	3	70 %
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	7	3	70 %
Förändringar i företagets verksamhet	7	3	70 %
Särskild hänsyn till små företag	7	3	70 %
Speciella informationsinsatser	6	4	60 %
Andra kostnader	6	4	60 %
Antal berörda företag	5	5	50 %
Administrativa kostnader	5	5	50 %
Konkurrenspåverkan	3	7	30 %
Storleken på berörda företag	3	7	30 %

Figur 11: Regelrådets bedömning per aspekt, myndighetsrapporter, 2022.

Resultat per aspekt – myndighetsföreskrifter

Vid en genomgång av Regelrådets bedömningar per aspekt bland konsekvensutredningarna hänförliga till myndighetsföreskrifter framkommer exempelvis följande:

- De godtagbara andelarna avseende beskrivningar av aspekterna i 6 § KUF är mellan 90 procent (särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande) och 99 procent (bakgrund och syfte med förslaget).
- Vad gäller beskrivningar hänförliga till 7 § KUF är dessa mellan 67 procent (berörda företag utifrån storlek) och 98 procent (påverkan i andra avseenden).
- Vid en jämförelse med 2021 års resultat noteras förbättringar gällande beskrivningarna av berörda företag utifrån storlek (+14 procentenheter), administrativa kostnader (+13 procentenheter) och konkurrenspåverkan (+12 procentenheter). De försämringar som finns är endast på någon procentenhet, såsom beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande (-5 procentenheter).

MYNDIGHETSFÖRESKRIFTER	Antal	Antal	Andel
Resultat per aspekt och regelgivare	Godtagbar	Bristfällig	godtagbara (%)
Syfte	87	1	99 %
Effekter om ingen reglering kommer till stånd	86	2	98 %
Överensstämmelse med EU-rätten	86	2	98 %
Påverkan i andra avseenden	86	2	98 %
Alternativa lösningar	83	5	94 %
Berörda företag utifrån bransch	82	6	93 %
Speciella informationsinsatser	80	8	91 %
Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande	79	9	90 %
Förändringar i företagets verksamhet	74	14	84 %
Antal berörda företag	74	14	84 %
Administrativa kostnader	72	16	82 %
Särskild hänsyn till små företag	70	18	80 %
Andra kostnader	70	18	80 %
Konkurrenspåverkan	65	23	74 %
Storleken på berörda företag	59	29	67 %

Figur 12: Regelrådets bedömning per aspekt, myndighetsföreskrifter, 2022.

Kanslisvar

Enligt 17 § förordningen (2009:145) med instruktion för Tillväxtverket ska Regelrådet yttra sig över konsekvensutredningar som har upprättats i enlighet med 15 a § kommittéförordningen (1998:1474) eller 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning och som har legat till grund för ett förslag till föreskrifter som kan få effekter av betydelse för företag.

Inte sällan remitteras även föreskrifter som inte bedöms få effekter av betydelse för företag. När så sker, yttrar sig Regelrådet inte i ärendet utan besvarar istället remissen med ett så kallat kanslisvar. Utöver förslagens effekter för företag finns det också ett flertal andra anledningar till att en remiss besvaras med kanslisvar och anledningen framgår alltid av remissvaret. Se s. 9 för mer information om de olika anledningarna till att en remiss besvaras med kanslisvar.

År 2022 besvarade Regelrådet 131 remisser med kanslisvar.

- I 100 av kanslisvaren, motsvarande en andel på 76 procent, var orsaken begränsade effekter för företag.
- I 19 av kanslisvaren, motsvarande en andel på 15 procent, var orsaken resursskäl.
- I 4 av kanslisvaren, motsvarande en andel på 3 procent, var orsaken tidsskäl.
- 8 av kanslisvaren, motsvarande en andel på 6 procent, hörde till kategorin övrigt.³

KANSLISVAR	2022	2022
Anledning till kanslisvar	Antal	Andel (%)
Begränsade effekter	100	76 %
Resursskäl	19	15 %
Tidsskäl	4	3 %
Övrigt	8	6 %
Totalt	131	100 %

Figur 13: Anledning till kanslisvar, 2022.

³ Denna kategori inbegriper remisser där någon författningstext inte har remitterats till Regelrådet. Detta kan vara remisser där 7 § avgiftsförordningen (1992:191) har aktualiserats vilket medför att KUF inte är tillämplig, liksom remisser där besluten om föreskrifterna har fattats före remitteringen till Regelrådet vilket medför att Regelrådet inte yttrar sig över konsekvensutredningens kvalitet.

Granskning av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå

Regelrådet genomförde under åren 2017-2018 en uppföljning av uppdraget att granska konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå.⁴ Uppföljningen ledde sedan fram till en hemställan som togs fram gemensamt med Tillväxtverket.⁵ Mot bakgrund av vad som framkom vid Regelrådets uppföljning, har Regelrådet bedömt att uppdraget avseende granskning av konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå inte är utformat på ett sätt som medför maximal nytta för regelgivarna, samtidigt som granskningen har genomförts på ett mycket resurskrävande sätt. Med anledning av detta, och i avvaktan på ett reviderat uppdrag, har samtliga konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå besvarats med kanslisvar på grund av resursskäl under perioden 2019 – hösten 2021.

Under 2022 inkom 15 förslag med konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå, via den ordinarie remissrundan från ansvarigt svenskt departement. Av dessa besvarades 4 med kanslisvar⁶ och 11 med ett förenklat yttrande. Regelrådet har reviderat sin granskningsrutin gällande konsekvensutredningar upprättade på EU-nivå, och genomför numera en mer översiktlig granskning i jämförelse med vad som gjordes tidigare. Ett fokus i granskningen är om en svensk kompletterande konsekvensutredning bör upprättas i detta skede av processen, för att närmare beskriva effekterna för svenska företag. Generellt kan sägas att Regelrådets utgångspunkt är att effekterna för svenska företag behöver beskrivas. Regelrådets rekommendation är därför vanligen att en kompletterande svensk konsekvensutredning bör upprättas, och företrädesvis i ett så tidigt skede i processen som möjligt. Vid behov kan då konsekvensutredningen revideras under förhandlingarnas gång. Konsekvensutredningen fungerar då också som ett stöd i förhandlingsarbetet, och kan även underlätta samrådsprocessen. Med ett sådant arbetssätt kan den tidigt upprättade konsekvensutredningen ligga till grund för den ”slutliga” konsekvensutredningen, som upprättas i arbetet med det nationella genomförandet av EU-rättsakten.

Det finns dock undantag från denna rekommendation. I en remiss avstod Regelrådet från att lämna en sådan uttrycklig rekommendation eftersom det utifrån departementets faktapromemoria kunde konstateras att en kompletterande svensk konsekvensutredning redan var under arbete, vilket Regelrådet såg positivt på.⁷ I en annan remiss hade förslaget karaktär bäring på Regelrådets bedömning. Förslaget avsåg en förordning om ett krisinstrument för den inre marknaden.⁸ Regelrådet kunde konstatera att konsekvensutredningen innehöll utförliga kvalitativa redovisningar av de effekter, både gynnande och kostnader, som skulle kunna förväntas. Kommissionen redogjorde för osäkerheter beträffande framtida krisers karaktär och därmed vilka företag och branscher som skulle komma att beröras. Konsekvensutredningen innehöll även redovisning av särskilda hänsyn till små och medelstora företag. Det framgick att konsekvensutredningar skulle genomföras vid antagande av mer specifika genomförandeakter vid händelse av aktivering av krisbestämmelserna. Mot bakgrund av samtliga dessa omständigheter bedömde Regelrådet att en nationell kompletterande konsekvensutredning inte var nödvändig i detta skede av processen, men att ett sådant behov kommer att finnas i samband med antagandet av eventuella genomförandeakter.

Regelrådet anser även fortsatt att man behöver komma fram till ett lämpligt system rörande det nationella arbetet med konsekvensutredning vid förslag från EU, vilket även innefattar när Regelrådet ska komma in i processen.

⁴ Se Regelrådets årsrapport för 2018, kapitel 4 Uppföljning, s 28 för mer information om uppföljningen.

⁵ Hemställan lämnades in till Näringsdepartementet i november 2019. I hemställan lämnas förslag på vad respektive instans borde göra eller bistå med och när i processen det borde ske. Regelrådets diarienummer RR 2019-283, *Konsekvenser av EU-lagstiftning Hemställan efter genomförd uppföljning och utvärdering av Regelrådets uppdrag avseende konsekvensutredningar på EU-nivå*.

⁶ En remiss besvarades med kanslisvar på grund av tidskäl, tre remisser besvarades med kanslisvar på grund av resursskäl.

⁷ Miljödepartementets remiss av EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur, ärendenummer RR 2022-179, beslut vid Regelrådets sammanträde den 26 oktober 2022.

⁸ Utrikesdepartementets remiss av Europeiska kommissionens förslag till ett krisinstrument för den inre marknaden, ärendenummer RR 2022-228, beslut vid Regelrådets sammanträde den 12 oktober 2022.

4

Reflektioner över verksamhetsåret 2022

När verksamhetsåret 2022 avslutas framgår det att av de inkomna remisserna utgör andelen yttranden 57 procent, vilket är en något högre andel än de föregående verksamhetsåren.⁹ Statistiken visar att andelen godtagbara konsekvensutredningar uppgår till 67 procent, vilket är en förbättring med 9 procentenheter i jämförelse med 2021.¹⁰ Som brukligt varierar resultatet mellan de remitterande regelgivarna. I jämförelse med förra året visar Regeringskansliet internt den största förbättringen sett till andelen godtagbara konsekvensutredningar, och har i år ett resultat på 63 procent godtagbara konsekvensutredningar.¹¹ Kommittébetänkanden tappar något i jämförelse med förra året, och har ett resultat på hälften godtagbara konsekvensutredningar.¹² Vad gäller myndigheter är resultatet i linje med, eller något högre, än det resultat som de har visat de senaste fem verksamhetsåren.¹³ Kategorin myndighetsrapporter¹⁴ förbättrade sitt resultat – men det är en svårbedömd kategori då antalet remisser i denna kategori även i år är få till antalet (10 st). Det är därför svårt att dra några långtgående slutsatser av resultatet. Regelrådet kan dock konstatera att det likt förra året är den kategori som visar allra lägst andel godtagbara konsekvensutredningar. Regelrådet kan också konstatera att kommittébetänkanden har ett sämre resultat än både Regeringskansliets internt framställda promemorior och myndighetsföreskrifter. I detta sammanhang vill Regelrådet därför påminna om vikten av att departementen är tydliga i sina beställningar – dels i kommittédirektiv, dels i de direktiv som lämnas till myndigheter – om vilka förväntningar man har på de utredningar, beskrivningar och beräkningar som ska göras i anslutning till uppdraget. Med tydligare beställningar och rimliga tidsramar finns det en större möjlighet att leveranserna tillbaka till departementen har högre kvalitet.

Vad gäller konsekvensutredningsarbetet i stort lämnade utredningen om enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag sitt betänkande under år 2021.¹⁵ Därutöver lämnade den förra regeringen en skrivelse till riksdagen med nya förenklingsmål.¹⁶ Regelrådet kunde därför se steg som kan leda till ett förbättrat konsekvensutredningsarbete redan under 2021. Under 2022 lämnades förslag i promemorian Bättre konsekvensutredningar.¹⁷ Nämnas kan att Regelrådet lämnade särskilda yttranden över båda dessa remisser.¹⁸

Generellt kan sägas att Regelrådet ser positivt på att frågor som rör konsekvensutredningsarbetet diskuteras mer. Som Regelrådet har framfört tidigare är det en ledningsfråga för respektive regelgivare, att prioritera arbetet med att utreda effekterna för de nya och ändrade regler som föreslås. I det ingår exempelvis att avsätta tillräckligt med tid och resurser för arbetet. Engagemanget behöver komma uppifrån och genomsyra hela organisationen. Som framgår av statistiken presterar departementen sämre än myndigheternas egna regelarbeten. Med anledning av att det är avgörande att det finns en vilja och engagemang från ledningen, noterar Regelrådet att den nya regeringen har gjort uttalanden om att regelbördan och administrationen behöver minska för att företag och entreprenörer ska kunna fokusera på sin kärnverksamhet i så stor utsträckning som möjligt.¹⁹

När Regelrådet nu, vid avslutet av ännu ett verksamhetsår, går igenom tidigare års reflektioner kan det konstateras att det i vissa delar har skett mer framsteg än i andra delar. Regelrådet vidhåller vikten av de tidigare reflektionerna och avser att fortsätta den kvalitativa uppföljningen i kommande årsrapporter.

9 År 2022 besvarades 303 remisser, varav 172 med yttrande, motsvarande en andel på 57 %. År 2021 besvarades 375 remisser, varav 200 med yttrande, motsvarande en andel på 53 %. År 2020 besvarades 390 remisser, varav 147 med yttrande, motsvarande en andel på 38 %. År 2019 besvarades 311 remisser, varav 154 med yttrande, motsvarande en andel på 50 %. År 2018 besvarades 307 remisser, varav 151 med yttrande, motsvarande en andel på 49 %.

10 Andelen godtagbara konsekvensutredningar 2022: 67 %. 2021: 58 %. 2020: 53 %. 2019: 66 %. 2018: 56 %.

11 Regeringskansliet internt, andel godtagbara konsekvensutredningar 2022: 63 %. 2021: 50 %. 2020: 45 %. 2019: 60 %. 2018: 35 %.

12 Kommittébetänkanden, andel godtagbara konsekvensutredningar 2022: 50 %. 2021: 55 %. 2020: 42 %. 2019: 41 %. 2018: 65 %.

13 Myndighetsföreskrifter, andel godtagbara konsekvensutredningar 2022: 77 %. 2021: 72 %. 2020: 64 %. 2019: 77 %. 2018: 62 %.

14 Myndighetsrapporter, andel godtagbara konsekvensutredningar 2022: 40 %. 2021: 25 %. 2020: 57 %. 2019: 50 %. 2018: 82 %.

15 Förenklingslag för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen (SOU 2021:60).

16 Regeringens skrivelse 2021/22:3, En förenklingspolitik för stärkt konkurrenskraft, tillväxt och innovationsförmåga.

17 Finansdepartementets promemoria Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22).

18 RR 2022-4, beslut vid Regelrådets sammanträde den 26 januari 2022, samt RR 2022-207, beslut vid Regelrådets sammanträde den 21 december 2022.

19 Prop. 2022/23:1, Budgetpropositionen för 2023, s. 21.

Uppföljning av tidigare års lämnade reflektioner

Kommittébetänkandens kvalitet måste förbättras

Regelrådet har tidigare lämnat rekommendationer om att det behöver läggas en betydande vikt, liksom engagemang och tid, till konsekvensutredningsarbetet i kommittéer. Regelrådet vidhåller det nämnda. Årets resultat visar på en liten tillbakagång i andelen godtagbara konsekvensutredningar i kommittébetänkanden, i jämförelse med förra året, och Regelrådet anser att ett resultat där varannan konsekvensutredning inte uppfyller kraven, är uppseendeväckande lågt. Särskilt med tanke på att kommittébetänkanden ofta innehåller förslag som får betydande inverkan på företag.

Utredningsdirektiven bör få en öppnare utformning

Regelrådet har tidigare noterat att utredningsdirektiven som lämnas till kommittéer och de utredningar som departementen gör själva eller lämnar till myndigheter ofta är snäva och starkt avgränsade. Enligt Regelrådet behöver sådana direktiv och uppdrag formuleras så att kommittén eller myndigheten får möjlighet att utreda en viss fråga förutsättningslöst. För något år sedan kunde Regelrådet se framsteg i vissa kommittédirektiv. Regelrådet tycker sig dock se en tillbakagång i denna del, och att det ofta är tydligt i direktiven vilken typ av förslag som ska läggas. Detta medför att andra tänkbara lösningar på identifierade problem inte utreds. Rekommendationen i detta avseende kvarstår därför.

Resurser och kompetens är nödvändigt för genomarbetade konsekvensutredningar

Enligt Regelrådet behöver tillräckligt med tid och resurser avsättas för konsekvensutredningsarbetet. Konsekvensutredningsarbetet behöver även påbörjas i tid och utredningstiden för kommittéer behöver vara väl tilltagen för att kunna konsekvensutreda på ett utförligt sätt. Regelrådet har tidigare också framfört vikten av att kommittéer får tillgång till experter i form av statistiker och ekonomer, allra helst i ett sekretariat knutet till kommittén. Regelrådet kan inte se att några ändrade arbetssätt eller processer har genomförts i denna del, varför tidigare lämnade rekommendationer kvarstår.

Konsekvensutredningar måste göras tidigt för god effekt i regelprocessen

Regelrådet har sedan lång tid tillbaka framfört att det borde finnas en möjlighet till granskning av konsekvensutredningarnas kvalitet i ett tidigare skede. Genom ett sådant förfarande skulle regelgivaren få möjlighet att omhänderta Regelrådets synpunkter och vid behov komplettera konsekvensutredningen före den ordinarie remissrundan. Någon sådan utveckling av regelprocessen har hittills inte skett, varför Regelrådet vidhåller rekommendationen.

EU-konsekvensutredningsprocessen behöver förnyas

Regelrådet har i tidigare årsrapporter lämnat rekommendationer i linje med den hemställan som nämns ovan. Hittills har Regelrådets uppdrag i denna del inte ändrats. Regelrådet vidhåller därför den lämnade rekommendationen.

Digitala verktyg för standardiserad information behöver utvecklas

Regelrådet har tidigare framfört att digitala verktyg behöver utvecklas i syfte att regelgivare på ett enkelt sätt kan få tillgång till relevanta uppgifter som behövs i konsekvensutredningsarbetet. Det skulle medföra ett effektivare utredningsarbete med mer välutredda förslag som följd. Någon sådan utveckling har inte skett, varför Regelrådet vidhåller rekommendationen.

Konsekvensutredningsarbetet behöver en översyn

Regelrådet har tidigare efterfrågat en objektiv översyn utförd av OECD av konsekvensutredningsarbetet i Sverige för att säkerställa att det arbetet bedrivs effektivt genom regelprocessen. Någon sådan översyn har inte gjorts. Som nämnts tidigare i årsrapporten ser dock Regelrådet under 2022 fortsatta steg i en önskvärd riktning, vad gäller att förbättra konsekvensutredningarnas kvalitet. Innan förslag som kan medföra konkreta förbättringar har genomförts, vidhåller dock Regelrådet rekommendationen.

Översyn av beskrivningen av företagens regelkostnader i konsekvensutredningar

Regelrådet har tidigare lämnat rekommendationen att det behöver göras en nödvändig översyn av företagens regelkostnader, gällande hur sådana kostnader ska beskrivas och beräknas i konsekvensutredningar. Regelrådet har också framfört att det är viktigt att kostnadsförändringar som beskrivs i konsekvensutredningar speglar företagens verkliga förhållanden och att beskrivningarna inte blir för teoretiska. Det är centralt att förslagsställare har kännedom om de moment som kommer att uppstå till följd av ett regelkrav. Någon sådan översyn har inte påbörjats. Regelrådet vidhåller därför rekommendationen.

Tabellbilaga

Regelrådets yttranden 2022 per remitterande instans och typ av remiss (bedömning av konsekvensutredningen som helhet och per aspekt)

Tabell 1: Regeringskansliet (framtagna internt)

G=Godtagbar, B=Bristfällig

Förslagsställare <i>Departement</i>	Sammantagen bedömning	Uppfylld inte kraven	Syfte		Alternativa lösningar		Effekter om ingen reglering kommer till stånd		Överens- stämmelse med EU-rätten		Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande		Behov av speciella informations- insatser		Antal företag		Storlek företag		Bransch		Administrativa kostnader		Andra kostnader		Företagens verksamhet		Konkurrens- förhållanden		Andra avseenden		Särskilda hänsyn till små företag	
	Uppfylld kraven	inte kraven	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B
Arbetsmarknadsdepartementet	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
Finansdepartementet	24	8	32	0	30	2	31	1	30	2	31	1	28	4	27	5	16	16	30	2	25	7	26	6	29	3	17	15	31	1	22	10
Infrastrukturdepartementet	4	0	4	0	4	0	4	0	3	1	4	0	3	1	3	1	2	2	4	0	4	0	4	0	4	0	3	1	4	0	3	1
Justitiedepartementet	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Kulturdepartementet	1	2	3	0	2	1	3	0	3	0	3	0	1	2	3	0	1	2	3	0	0	3	3	0	3	0	2	1	3	0	0	3
Miljödepartementet	2	5	7	0	4	3	6	1	7	0	6	1	3	4	2	5	2	5	6	1	2	5	2	5	3	4	1	6	5	2	1	6
Näringsdepartementet	1	1	2	0	2	0	2	0	1	1	1	1	0	2	0	2	2	0	1	1	0	2	0	2	1	1	1	1	2	0	0	2
Socialdepartementet	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1
Utrikesdepartementet	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
Totalt	33	19	51	1	45	7	49	3	47	5	48	4	37	15	37	15	25	27	47	5	33	19	37	15	41	11	25	27	46	6	27	25

Tabell 2: Kommittébetänkanden

G=Godtagbar, B=Bristfällig

Förslagsställare <i>Departement</i>	Sammantagen bedömning						Effekter om ingen reglering kommer till stånd		Överens- stämmelse med EU-rätten		Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande		Behov av speciella informations- insatser		Antal företag		Storlek företag		Bransch		Administrativa kostnader		Andra kostnader		Företagens verksamhet		Konkurrens- förhållanden		Andra avseenden		Särskilda hänsyn till små företag	
	Uppfylld kraven	Uppfylld inte kraven	Syfte G	B	Alternativa lösningar G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B
Arbetsmarknadsdepartementet	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	2	0	2	0
Finansdepartementet	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	1	1	1	1	1	1	2	0	1	1	1	1	1	1	2	0	2	0	1	1
Infrastrukturdepartementet	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
Justitiedepartementet	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	3	1	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0
Miljödepartementet	0	2	2	0	0	2	2	0	1	1	2	0	1	1	0	2	0	2	1	1	0	2	1	1	1	1	1	1	2	0	1	1
Näringsdepartementet	2	2	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	3	1	3	1	2	2	3	1	2	2	2	2	2	2	2	2	4	0	2	2
Socialdepartementet	2	4	4	0	6	0	6	0	6	0	6	0	5	1	5	1	2	4	6	0	2	4	3	3	4	2	3	3	6	0	4	2
Utbildningsdepartementet	0	1	4	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1
Totalt	11	11	4	0	20	2	22	0	20	2	21	1	16	6	15	7	11	11	20	2	10	12	13	9	15	7	14	8	21	1	14	8

Tabell 3: Myndighetsrapporter

G=Godtagbar, B=Bristfällig

Förslagsställare <i>Remitterande departement och ansvarig myndighet</i>	Sammantagen bedömning Uppfyllde kraven	Uppfyllde inte kraven	Syfte G	B	Alternativa lösningar G	B	Effekter om ingen reglering kommer till stånd G	B	Överensstämmelse med EU-rätten G	B	Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande G	B	Behov av speciella informationsinsatser G	B	Antal företag G	B	Storlek företag G	B	Bransch G	B	Administrativa kostnader G	B	Andra kostnader G	B	Företagens verksamhet G	B	Konkurrensförhållanden G	B	Andra avseenden G	B	Särskilda hänsyn till små företag G	B
Finansdepartementet / Boverket	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Infrastrukturdepartementet / Energimarknadsinspektionen	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
Infrastrukturdepartementet / Affärsverket svenska kraftnät	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
Infrastrukturdepartementet / Trafikverket	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1
Miljödepartementet / Kemikalieinspektionen	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0
Miljödepartementet / Naturvårdsverket	1	2	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	1	2	3	0	1	2	2	1	2	1	0	3	3	0	3	0
Socialdepartementet / Socialstyrelsen	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1
Socialdepartementet / Läkemedelsverket	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0
Totalt	4	6	10	0	8	2	9	1	9	1	7	3	6	4	5	5	3	7	9	1	5	5	6	4	7	3	3	7	7	3	7	3

Tabell 4: Myndighetsföreskrifter

G=Godtagbar, B=Bristfällig

Förslagsställare	Sammantagen bedömning						Effekter om ingen reglering kommer till stånd		Överensstämmelse med EU-rätten		Särskild hänsyn till tidpunkten för ikraftträdande		Behov av speciella informationsinsatser		Antal företag		Storlek företag		Bransch		Administrativa kostnader		Andra kostnader		Företagens verksamhet		Konkurrensförhållanden		Andra avseenden		Särskilda hänsyn till små företag		
Myndighet	Uppfylle kraven	Uppfylle inte kraven	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	G	B	
Arbetsmiljöverket	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	
Bolagsverket	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	
Boverket	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	
Elsäkerhetsverket	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	
Energimarknadsinspektionen	10	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10	1	9	2	10	1	10	1	9	2	10	1	9	2	10	1	9	2	
Energimyndigheten	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	
Finansinspektionen	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	0	2	2	0	1	1	1	1	2	0	1	1	2	0	0	2	
Folkhälsomyndigheten	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	
Havs- och vattenmyndigheten	7	3	10	0	9	1	10	0	10	0	8	2	9	1	10	0	9	1	10	0	8	2	9	1	8	2	8	2	10	0	10	0	
Jordbruksverket	8	0	8	0	8	0	8	0	8	0	8	0	7	1	8	0	8	0	8	0	8	0	8	0	8	0	8	0	8	0	7	1	
Kemikalieinspektionen	0	2	2	0	2	0	1	1	2	0	2	0	2	0	0	2	0	2	1	1	1	1	0	2	0	2	0	2	1	1	0	2	
Livsmedelsverket	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	1	1	2	0	1	1	1	1	1	1	1	2	0	1	1		
Läkemedelsverket	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	2	0	1	1	2	0	1	1	1	1	2	0	1	1	2	0	2	0	
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1	1	2	0	1	1	2	0	1	1	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	1	1	1	2	0	2	0		
Myndigheten för tillgängliga medier	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	
Naturvårdsverket	1	3	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	3	1	2	2	4	0	3	1	3	1	3	1	3	1	4	0	3	1	
Post- och telestyrelsen	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	6	0	5	1	5	1	6	0	5	1	5	1	5	1	6	0	6	0	5	1	
Riksgälden	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	0	2	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	2	0	2	0	
Sjöfartsverket	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	
Skatteverket	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	3	1	4	0	4	0	4	0	
Socialstyrelsen	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	2	1	3	0	1	2	3	0	3	0	3	0	3	0	2	1	3	0	0	3	
Spelinspektionen	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	
Statistiska centralbyrån	6	1	7	0	6	1	7	0	7	0	6	1	6	1	7	0	6	1	7	0	6	1	6	1	7	0	6	1	7	0	5	2	
Strålsäkerhetsmyndigheten	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	
Sveriges geologiska undersökning	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	
SWEDAC	2	1	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	3	0	2	1	2	1	3	0	2	1	2	1	3	0	2	1	3	0	2	1	
Trafikverket	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	0	4	0	4	0	4	4	0	4	0	4	0	4	4	0	4	0	4	0
Transportstyrelsen	5	0	5	0	5	0	5	0	5	0	4	1	4	1	5	0	4	1	5	0	5	0	5	0	5	0	5	0	5	0	5	0	
Totalt	68	20	87	1	83	5	86	2	86	2	79	9	80	8	74	14	59	29	82	6	72	16	70	18	74	14	65	23	86	2	70	18	

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

www.regelradet.se